

947 - حکم تبریک گفتن اعیاد کافران

سوال

تبریک گفتن اعیاد کافران به آنان چه حکمی دارد؟

پاسخ مفصل

تبریک گفتن کافران به مناسبت کریسمس یا دیگر اعیاد دینی آنان چنانکه ابن قیم . رحمه الله . در کتاب «احکام أهل الذمة» آورده، به اتفاق علما حرام است. وی می گوید: «اما تبریک گفتن شعائری که مختص کفر است به اتفاق علما حرام است، مانند اینکه اعیاد آنان و روزه شان را به آن ها تبریک بگوید و مثلا بگوید: عیدتان مبارک... یا مانند آن. این کار. اگر گوینده اش را کافر ندانیم. از جمله محرّمات است و مانند این است که او را برای سجده بردن به صلیب تبریک گوئیم بلکه گناهان آن نزد الله بزرگتر و بدتر از نوشیدن خمر و قتل و زنا و مانند آن است، و بسیاری از کسانی که دین برایشان ارزشی ندارد دچار آن می شوند و به زشتی کار خود پی نمی برند، زیرا کسی که بنده ای را برای گناه یا بدعت یا کفر تبریک گوید خود را در معرض خشم و غضب الله قرار داده است.» پایان سخن ابن قیم رحمه الله.

تبریک گفتن کافران به مناسبت اعیاد دینی آن ها به این سبب حرام است و چنان است که ابن قیم بیان نمود، زیرا اقرار و اعترافی است به شعائر کفرآمیز آنان و به مثابه ی خشنودی نسبت به آن است، در حالی که خودش به انجام چنین اعمال کفرآمیزی راضی نیست [چطور آن را به کافران تبریک می گوید؟]. برای مسلمان حرام است که به شعائر کفر راضی باشد یا دیگری را برای انجام آن تبریک بگوید، زیرا الله متعال به چنین اعمالی خشنود نیست، چنانکه می فرماید: ﴿إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ عَنِّي وَعَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ﴾ [زمر/ ۷] (اگر کفر ورزید الله از شما بی نیاز است و برای بندگانش کفر را نمی پسندد، و اگر سپاس دارید آن را برای شما می پسندد) و می فرماید: ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ [مائده/ ۳] (امروز دین شما را برایتان کامل و نعمت خود را بر شما تمام گردانیدم و اسلام را برای شما [به عنوان] دینی پسندیدم) و تبریک گفتن آنان برای این اعیاد حرام است؛ فرقی نمی کند آنان همکار شخص باشند یا خیر.

حتی اگر آنان اعیاد ما را تبریک گویند ما این کارشان را پاسخ نمی گوئیم و اعیاد آنان را تبریک نمی گوئیم زیرا عید آنان عید ما نیست و از سوی دیگر خداوند از اعیاد آنان [که بر اساس عقاید کفرآمیز بنا شده] خشنود نیست، زیرا این اعیاد یا بدعت و نوآوری در دین شان است و یا آنکه با دین اسلام منسوخ شده؛ دینی که خداوند آن را توسط محمد ﷺ برای همه ی بشر فرستاده است و درباره ی آن فرموده: ﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ

مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ [آل عمران / ۸۵] (و هر کس جز اسلام دینی [دیگر] جوید هرگز از وی پذیرفته نمی شود و وی در آخرت از زیانکاران است) و پذیرفتن دعوت آنان به این مناسبت حرام است زیرا این بدتر از تبریک گفتن است چرا که مشارکت با آنان به حساب می آید.

همینطور برای مسلمانان شبیه ساختن خود به کافران با برگزاری چنین جشن هایی یا هدیه دادن به مناسبت آن یا پخش کردن شیرینی و غذا و تعطیل کردن کار و فعالیت و... حرام است زیرا پیامبر ﷺ می فرماید: **«هر که خود را به قومی شبیه سازد از آنان است»**. شیخ الاسلام ابن تیمیه . رحمه الله . در کتاب خود **«اقضاء الصراط المستقیم بمخالفة أصحاب الجحیم»** می گوید: **«شبیه ساختن خود به آنان در برخی از اعیادشان باعث شاد شدن آنان نسبت به عقیده باطلی می شود که بر آن هستند و چه بسا باعث می شود امیدوار شده و با فرصت طلبی سعی در ذلیل نمودن ضعیفان [مسلمان] نمایند»**.

کسی که چنین کند گناهکار است؛ فرقی نمی کند این کار را از روی تعارف یا دوستی یا خجالت یا دیگر اسباب انجام دهد، زیرا این نوعی مداهنه و تعارف در امر دین خداوند و از اسباب قوی شدن کفار از نظر روحی و افتخار آنان به دین شان است.

از الله خواهیم مسلمانان را توفیق دهد تا به دین خود افتخار کنند و بر آن پایداری ورزند و آن ها را بر دشمنان شان پیروز گرداند، که او قدرتمند و شکست ناپذیر است.

مجموع فتاوی و رسائل شیخ ابن عثیمین (۳ / ۳۶۹)